

[Karen Dahlerup Andersen.]

ved enhver. Der er i mange tilfælde en helt urimelig lønmæssig ulighed mellem faglærte og ikke-faglærte. Store lønmodtagergrupper har ikke den løn, ferie og tryghed, funktionærer har, og der er stor forskel på den løn, man kan opnå i hovedstadsområdet, og den løn, man kan opnå i provinsen. Men den diskriminering, kvinder er udsat for, er helt urimelig. Det er forståeligt, at de nu siger stop. Det er forståeligt, at de ikke mere vil finde sig i at skulle præstere en arbejdsindsats, der ikke er mindre færdifuld for produktionen end den, mænd præstere, men altså til en ringere betaling.

Også ved stillingsbesættelser diskrimineres der til ugunst for kvinderne. Vi kan bare se på de områder, hvor man tror, den hellige grav er velforvaret, nemlig stat og kommune. Hvor mange kvinder opnår lederstillinger i staten? Hvor mange opnår lederstillinger inden for kommunen eller inden for HK-området, som arbejdsministeren pegede på? Hvor mange kvinder har det lette arbejde og de ledende stillinger på fabrikkerne? Og hvor mange får lov at få opstillings- og kontrolarbejde? I Berlingske Tidende den 4. oktober udtalte arbejdsministeren sig om ligelønsspørgsmålet og sagde bl. a., at kvinderne havde „mindre erhvervmæssig stabilitet“. En sådan udtalelse er et angreb på kvindernes kamp for lige løn, og det undergraver kvindernes mulighed for at få en rimelig andel af de bedre betalte stillinger. Vi ved alle, at det kan være svært at få passet syge børn, fordi der mange steder er for få afløserne at få. Vi ved også, at det så i de fleste tilfælde er mor, der må blive hjemme og passe barnet, bl. a. fordi hun er ringere aflønnet. Er det det, arbejdsministeren kalder mindre erhvervmæssig stabilitet?

Den måde, man betragter barselsorlov på, hæmmer også kvindernes placering på arbejdsmarkedet, og så er de forskellige orlovsmuligheder endda så utilstrækkelige, at vi slet ikke kan være det bekendt. I stedet for at se på barselsorlov, det at sikre de små børn tryghed i de første måneder, som den mest samfundsnyttige ordning overhovedet, i stedet for at sikre familierne en reel erstatning for tabt arbejdsfortjeneste bliver kvinderne straffet med opsigelser, tab af anciennitet og tabte muligheder for at avancere.

Det ville i forbindelse med kvindens stilling på arbejdsmarkedet være nyttigt at vide, hvor stor en arbejdsstyrke arbejdsministeren regner med der vil være brug for her i landet i det kommende tiår, hvor mange arbejdspladser vi kan regne med, og hvordan arbejdsministeren forestiller sig sammensætningen af denne arbejdsstyrke. Vil arbejdsministeren — det kommer vi vel tilbage til i en senere debat i eftermiddag — sluse flere gæstearbejdere ind, eller vil arbejdsministeren over for regeringen stille krav om etablering af i det mindste så mange daginstitutioner, at de tusinder af danske kvinder, der til trods for løndiskriminering alligevel godt vil ud på arbejdsmarkedet, også får en chance for det?

I samme forbindelse ville det være nyttigt at få at vide — og nu er jeg ked af, at udenrigsministeren ikke er her, men det kan være, at arbejdsministeren kan svare på det — hvad det er for en slags lighed, udenrigsministeren ved sin forpligtende underskrift har lovet tyrkiske arbejdere og deres familier. I den enquete i Berlingske Tidende den 4. oktober, hvor arbejdsministeren så behændigt udtalte sig om kvindernes erhvervmæssige stabilitet, lod arbejdsgivernes formand også sin mening om lige løn høre. Hr. Leif Hartwell sagde:

„Ved fuld gennemførelse af ligelønsprincippet nu ville en række virksomheder eller hele brancher, f. eks. den betydelige tekstilindustri, komme i alvorlige konkurrenceproblemer over for udlandet — og dermed ville beskæftigelsen blive truet.“

Vil arbejdsgivernes formand med denne helt urimelige udtalelse gøre den dårligst lønnede arbejdskraft, kvinderne, ansvarlig for hele branchens problemer med at klare sig og oven i købet ansvarlig for beskæftigelsen? Vil arbejdsgivernes formand mon true de indtil nu så tålmodige kvinder til tavshed? Mon arbejdsgivernes formand helt har overset, at sandheden snarere er, at lige løn betyder en højere produktion? Man behøver bare at se på kvindernes arbejdsindsats på de områder, hvor man har lige løn, f. eks. på slagterierne. Af den nyeste statistik kan man se, at kvinderne, når de arbejder på akkord, holder 67 øre mere i timen end mændene, ganske vist gennem en hårdere arbejdsindsats, men det må da vise, at det